

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Кафедра економіки

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Декан економічного факультету

A. Діброва
Діброва

28 серпня 2024 р.

“СХВАЛЕНО”

на засіданні кафедри економіки
Протокол № 1 від 14 серпня 2024 р.

В. Байдала
Завідувач кафедри
Вікторія БАЙДАЛА

”РОЗГЛЯНУТО”

Гарант ОП «Міжнародна економіка»
О. Кірейцева
Олена КІРЕЙЦЕВА

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Економікс»

Галузь знань	05 «Соціальні та поведінкові науки»
спеціальність	051 «Економіка»
освітня програма	«Міжнародна економіка»
Факультет	економічний
Розробник	завідувач кафедри економіки, д.е.н, професор Байдала В.В.

Київ – 2024 р.

**Опис навчальної дисципліни
Економікс**

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Галузь знань	05 «Соціальні та поведінкові науки»	
Освітній ступінь	Бакалавр	
Спеціальність	051 «Економіка»	
Освітня програма	Міжнародна економіка	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	обов'язкова	
Загальна кількість годин	150	
Кількість кредитів ECTS	5	
Кількість змістових модулів	4	
Форма контролю	залік, екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	денна форма здобуття вищої освіти	заочна форма здобуття вищої освіти
Рік підготовки (курс)	1, 2	
Семестр	2, 3	
Лекційні заняття	60 год.	
Практичні, семінарські заняття	60 год.	
Лабораторні заняття	-	
Самостійна робота	30 год.	
Індивідуальні завдання		
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	4 год.	

1. Мета, завдання та компетентності навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни є вивчити поведінку і механізм прийняття рішень окремими економічними суб'єктами (індивідами, домашніми господарствами, підприємствами, організаціями, тобто мікросистемами), які прагнуть досягти мети за наявних обмежених ресурсів і для яких до того ж можна знайти альтернативне використання. У центрі уваги мікроекономіки перебуває поведінка споживача і виробника та її оптимізація, ринковий попит і пропозиція, відносні ціни товарів, розподіл ресурсів за альтернативного їх використання, часткова і загальна рівновага тощо.

Метою макроекономіки є формування знань про закономірності функціонування економіки на національному рівні на основі макроекономічних теорій, обґрунтованих світовою та вітчизняною наукою, та досвіду макроекономічної практики.

Завдання сформувати економічне мислення у майбутніх економістів, підприємницький підхід до господарської діяльності. Вивчення її сприяє розумінню студентами основ ринкових відносин на рівні підприємства, фірми, окремих видів ринкових систем: конкурентних ринків, монопольних ринків та ринків монополістичної конкуренції і олігополістичних, а також сформувати ринково-орієнтований економічний світогляд учасника суспільного виробництва, здатного до діяльності економіста – дослідника, надати універсальний інструментарій аналізу макрорівноваги. Вивчення макроекономіки сприяє розумінню ролі макроекономічної науки в суспільстві та її категорійно-понятійного апарату, основних показників макроекономічного розвитку; суті різних моделей макроекономічних залежностей, ринкових й державних механізмів регулювання економіки.

Компетентності навчальної дисципліни:

інтегральна компетентність (ІК): здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в економічній сфері, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки;

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;

ЗК 8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК 1. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- на міжнародному рівнях;

СК 4. Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати;

СК 5. Розуміння особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.

Програмні результати навчання:

ПРН 3.Знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро- та макроекономіки;

ПРН 4.Розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем;

ПРН 13.Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники.

2. Програма та структура навчальної дисципліни для повного терміну денної форми здобуття вищої освіти

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							заочна форма						
	тижні	усь ого	у тому числі					усього	у тому числі					
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Змістовий модуль 1. Мікроекономіка														
Тема 1. Предмет і метод мікроекономіки	1	5	2	2			1							
Тема 2. Попит, пропозиція та їх взаємодія	2	5	2	2			1							
Тема 3. Еластичність попиту і пропозиції	2	5	2	2			1							
Тема 4. Теорія поведінки споживача	4	5	2	2			1							
Тема 5. Індивідуальний і ринковий попит	5	5	2	2			1							
Тема 6. Теорія фірми: мікроекономічна модель фірми	6	5	2	2			1							
Тема 7. Теорія фірми: витрати	7-8	10	4	4			2							
Разом за змістовим модулем 1	x	40	16	16			8							
Змістовий модуль 2. Мікроекономіка														
Тема 8. Ринок досконалої конкуренції	9-10	9	4	4			1							
Тема 9. Монопольний ринок	11-12	9	4	4			1							
Тема 10. Олігополія та монополістична конкуренція	13	5	2	2			1							
Тема 11. Ринок праці	14	6	2	2			2							
Тема 12. Ринок капіталу. Ринок землі	15	6	2	2			2							
Разом за змістовим модулем 2	x	35	14	14			7							
Змістовий модуль 3. Макроекономіка														
Тема 13. Предмет, метод та функції макроекономіки	1	5	2	2			1							
Тема 14. Основні макроекономічні показники	2	5	2	2			1							
Тема 15. Макроекономічна нестабільність: ділові цикли	3	5	2	2			1							
Тема 16. Безробіття та політика зайнятості	4	5	2	2			1							

Тема 17. Інфляція та антиінфляційна політика	5	5	2	2			1						
Тема 18. Базова модель сукупного попиту та сукупної пропозиції	6	5	2	2			1						
Тема 19. Класична модель макрорівноваги	7	6	2	2			2						
Разом за змістовим модулем 3	x	36	14	14			8						
Змістовий модуль 4. Макроекономіка													
Тема 20. Кейнсіанська модель макрорівноваги	8-9	9	4	4			1						
Тема 21. Бюджетно-податкова політика та управління державним боргом	10	5	2	2			1						
Тема 22. Грошова система та грошово-кредитна політика	11-12	5	4	4			1						
Тема 23. Макроекономічна рівновага на товарному та грошовому ринках. Модель IS-LM	13	5	2	2			1						
Тема 24. Теорія економічного зростання	14	5	2	2			1						
Тема 25. Модель Економічного зростання Р. Солоу	15	6	2	2			2						
Разом за змістовим модулем 4	x	39	16	16			7						
Усього годин	x	150	60	60			30						

3. Теми практичних занять

№ п/п	Назва теми	Кількість год.
1	Предмет і метод мікроекономіки	2
2	Попит, пропозиція та їх взаємодія	2
3	Еластичність попиту і пропозиції	2
4	Теорія поведінки споживача	2
5	Індивідуальний і ринковий попит	1
6	Теорія фірми: мікроекономічна модель фірми	2
7	Теорія фірми: витрати	4
8	Ринок досконалої конкуренції	4
9	Монопольний ринок	4
10	Олігополія та монополістична конкуренція	2
11	Ринок праці	2
12	Ринок капіталу. Ринок землі	2
13	Предмет, метод та функції макроекономіки	2

14	Основні макроекономічні показники	2
15	Макроекономічна нестабільність: ділові цикли	2
16	Безробіття та політика зайнятості	2
17	Інфляція та антиінфляційна політика	2
18	Базова модель сукупного попиту та сукупної пропозиції	2
19	Класична модель макрорівноваги	2
20	Кейнсіанська модель макрорівноваги	4
21	Бюджетно-податкова політика та управління державним боргом	2
22	Грошова система та грошово-кредитна політика	4
23	Макроекономічна рівновага на товарному та грошовому ринках. Модель IS-LM	2
24	Теорія економічного зростання	2
25	Модель Економічного зростання Р. Солоу	2
	Разом	60

4. Теми самостійної роботи

№ п/п	Назва теми	Кількість год.
1	Предмет і метод мікроекономіки	1
2	Попит, пропозиція та їх взаємодія	1
3	Еластичність попиту і пропозиції	1
4	Теорія поведінки споживача	1
5	Індивідуальний і ринковий попит	1
6	Теорія фірми: мікроекономічна модель фірми	1
7	Теорія фірми: витрати	1
8	Ринок досконалої конкуренції	1
9	Монопольний ринок	1
10	Олігополія та монополістична конкуренція	1
11	Ринок праці	1
12	Ринок капіталу. Ринок землі	1
13	Предмет, метод та функції макроекономіки	1
14	Основні макроекономічні показники	1
15	Макроекономічна нестабільність: ділові цикли	1
16	Безробіття та політика зайнятості	1
17	Інфляція та антиінфляційна політика	1
18	Базова модель сукупного попиту та сукупної пропозиції	1
19	Класична модель макрорівноваги	1
20	Кейнсіанська модель макрорівноваги	1
21	Бюджетно-податкова політика та управління державним боргом	2
22	Грошова система та грошово-кредитна політика	2
23	Макроекономічна рівновага на товарному та грошовому ринках. Модель IS-LM	2
24	Теорія економічного зростання	2
25	Модель економічного зростання Р. Солоу	2
	Разом	30

5. Засоби діагностики результатів навчання:

- **екзамен;**
- залік;
- модульні тести;
- реферати;
- розрахункові та розрахунково-графічні роботи;
- захист лабораторних та практичних робіт;
- інші види.

6. Методи навчання:

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
- практичний метод (лабораторні, практичні заняття);
- наочний метод (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);
- відеометод (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- самостійна робота (виконання завдань);
- індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти.
- інші види.

7. Методи оцінювання.

- **екзамен;**
- залік;
- усне або письмове опитування;
- модульне тестування;
- захист лабораторних та практичних робіт;
- презентації та виступи на наукових заходах

8. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти. Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	зараховано
60-73	задовільно	зараховано
0-59	незадовільно	незараховано

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи $R_{\text{нр}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{нр}} + R_{\text{ат}}$.

9. Навчально-методичне забезпечення

1. Електронний навчальний курс <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=3500>

2. Байдала В.В. Методичні вказівки до вивчення дисципліни «Економікс» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 051 «Економіка» освітньо-професійної програми «Міжнародна економіка». Ч.1 (мікроекономіка). Київ, 2022.

3. Байдала В.В. Методичні вказівки до вивчення дисципліни «Економікс» для

здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 051 «Економіка» освітньо-професійної програми «Міжнародна економіка». Ч.2 (макроекономіка). Київ, 2022.

10. Рекомендована література

1. Мікроекономіка і макроекономіка: Підруч. для студентів ек. спец. закл. освіти: У 2 ч. / С. Будаговська, О. Кілієвич, І. Луніна та ін.; За заг. ред. С. Будаговської. К.: Вид-во Соломії Павличко "Основи", 2003. 517 с.
2. Аналітична економія: макроекономіка і мікроекономіка: Навчальний посібник.: У 2 кн. Кн. 1: Вступ до аналітичної економії. Макроекономіка. За ред. С. Панчишина і П. Островерха. 4-те вид. випр. і допов. К.: Знання, 2020. 723 с.
3. Аналітична економія: макроекономіка і мікроекономіка: Навчальний посібник.: У 2кн. За ред. С. Панчишина і П. Островерха. Кн. 2: Мікроекономіка. 4-те., випр. і доп. К.: Знання, 2021. 437 с.
4. Базилевич В.Д. Мікроекономіка: підручник. К.: Знання, 2022. 679 с.
5. Гронтковська Г.Е. Макроекономіка: Навч.посібник./ Г.Е.Гронтковська, А.Ф.Косік. К.:Центр учбової літератури, 2020. 672с.
6. Канцір І.А. Макро-мікроекономіка: від теорії до практики. Навч.посібник. Львів: «Новий світ», 2021. 443 с.
7. Мікроекономіка: курс лекцій та вправи: Навчальний посібник. 5-те вид., стереотипне. К., Знання. 2022. 211 с.
8. Макроекономіка та макроекономічна політика: Навч.посіб./ А.Ф.Мельник, Т.Л.Желюк, .В.Длугопольський, О.В.Панухник. К.: Знання, 2020. 699 с.
9. Основні макроекономічні показники/Державний комітет статистики України [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
10. Верховна Рада України www.portal.rada.gov.ua
11. Кабінет Міністрів України www.kmu.gov.ua
12. Міністерство фінансів www.minfin.gov.ua
13. Державна податкова служба України www.tax.gov.ua
14. Державна служба статистики України www.ukrstat.gov.ua
15. Національний інститут стратегічних досліджень www.niss.gov.ua
16. Центр перспективних соціальних досліджень www.cpsr.org.ua
17. Антимонопольний комітет України www.amc.gov.ua
18. Талавіря М.П., Байдала В.В., Бутенко В.В., Болгарова Н.К., Пащенко О.В., Гуца І.О. Економічна теорія: Навчальний посібник для студентів закладів вищої освіти. Перевидання. К.: Наукова столиця. 2020. 338 с.
19. Nahorni V.V., Tiurina A.A., Baidala V.V., Ruban O.O., Nahorna O.V., Yermakov O.Yu. Modern aspects of agricultural business development on the principles of sustainability: Monography. Tallinn: Teadmus OÜ, 2024, 399 p.
20. Діброва А.Д., Байдала В.В., Мірзоева Т.В., Степасюк Л.М., Діброва Л.В., Чміль А.С. Формування стратегії диверсифікації аграрного виробництва через поширення практики вирощування нішевих зернових культур: монографія. К.: «ЦП «КОМПРИНТ»», 2024. 320 с.